

Projekt

z dnia 13 lutego 2023 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA PUŁAWY**

z dnia 2023 r.

w sprawie uchwalenia programu osłonowego Miasta Puławy na rzecz wsparcia seniorów 65+

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40) w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268^[1]) Rada Miasta Puławy uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się program osłonowy Miasta Puławy na rzecz wsparcia seniorów 65+, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Puławy i Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dnem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Puławy

Bożena Krygier

^[1] Zmiany tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1296, 1981 i 2270, z 2022 r. poz. 1, 66, 1079, 1692, 1700, 1812, 1967, 2127 i 2140 oraz z 2023 r. poz. 185.

Załącznik do uchwały nr
Rady Miasta Puławy
z dnia lutego 2023 r.

Program osłonowy Miasta Puławy na rzecz wsparcia seniorów 65+

Podstawa prawna :

- Art. 18, ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40);
- Art. 17 ust.2 pkt 4 , art. 110, ust 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268¹);
- Strategia Rozwoju Miasta Puławy - cel III pośredni - zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego - załącznik do Uchwały nr IV /33/15 Rady Miasta Puławy z dnia 29 stycznia 2015;
- Uchwała Nr XLV/436/17 Rady Miasta Puławy z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Puławy na lata 2017-2025.

Cele Programu :

1. Wsparcie finansowe gmin w zakresie zapewnienia usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie danej gminy, wpisujących się we wskazane w programie obszary.
2. Wsparcie finansowe gmin w realizacji usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

Uzasadnienie realizacji Programu

W celu godnego i bezpiecznego funkcjonowania w swoim środowisku domowym osoby starsze, chore i niepełnosprawne mogą liczyć na władze samorządowe, na których spoczywa zapewnienie im wsparcia. Obowiązek taki wypływa zarówno z przywoływanych w podstawie prawnej ustaw, jak i z opracowanych, lokalnych dokumentów strategicznych. Efektywnemu zaspokojeniu potrzeb grupy seniorów, których w mieście Puławy jest blisko 11 607² służy wdrożenie innowacyjnych działań i narzędzi podnoszących poziom bezpieczeństwa seniorów oraz umożliwiający im jak najdłuższy pobyt w miejscu swojego zamieszkania. Miasto Puławy od wielu lat podejmuje różnorodne inicjatywy na rzecz poprawy jakości życia seniorów.

¹ Zmiany tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1296, 1981 i 2270, z 2022 r. poz. 1, 66, 1079, 1692, 1700, 1812, 1967, 2127 i 2140 oraz z 2023 r. poz. 185.

² Dane Urzędu Miasta Puławy Wydział Spraw Obywatelskich według stanu na dzień 31.12.2022r.

Osoby w wieku senioralnym są szczególnie narażone na utratę zdrowia, w związku z licznymi chorobami współistniejącymi oraz obniżającą się z wiekiem odpornością. Instytucje powołane do wspierania słabszych grup społecznych w codziennym funkcjonowaniu, zapewniają seniorom szereg form pomocy, finansowanych zarówno ze środków własnych gminy, w ramach zadań ustawowych - usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, praca socjalna, jak i z programów rządowych - opieka wytchnieniowa dla opiekunów osób starszych i zależnych, a także z funduszy zewnętrznych co pozwoliło na utworzenie Dziennego Domu Pomocy Dla Osób Starszych czy uruchomienie usług sąsiedzkich.

Rozwinięciem powyższych działań na rzecz seniorów będą usługi wolontarystyczne świadczone na rzecz seniorów, przez uczniów klas szkół średnich, członków organizacji społecznych oraz innych osób, które udzielając wsparcia seniorom budują i rozwijają relacje międzyludzkie oraz relacje międzypokoleniowe, uwrażliwiając innych, a szczególnie młode pokolenie na potrzeby seniorów. Działania te będą podejmowane m.in. na podstawie partnerstw lokalnych i współpracy lokalnych podmiotów na rzecz lokalnego środowiska społecznego. Dzięki partnerstwom lokalnym zostaną wprowadzane innowacyjne rozwiązania i zaspakajane będą potrzeby lokalnej społeczności w zakresie dotychczas nierealizowanym. Współdziałanie różnych podmiotów pozwoli na obiektywną ocenę występujących w gminie problemów, a co za tym idzie, pozwoli na wzajemne uzupełnianie się partnerów w zakresie działań na rzecz seniorów zamieszkujących miasto Puławę.

Program będzie wykorzystywał również pojawiające się wciąż nowe technologie, w tym m.in. dostęp do nowych narzędzi wspomagających opiekę nad seniorami, które dają możliwość m.in. monitorowania samopoczucia osób starszych przez ich bliskich, nawet jeśli przebywają oni w odległym miejscu. Rozwiązania te pozwalają osobom starszym czuć się bezpiecznie oraz być bardziej samodzielnymi, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli.

Wprowadzane w ramach Programu nowe narzędzia służą wsparciu seniorów w wieku powyżej 65 roku życia, poprawy jakości ich życia oraz pozwalają jak najdłużej pozostawić osoby starsze, niepełnosprawne w ich miejscu zamieszkania.

Zasady realizacji Programu

I. Program będzie realizowany od stycznia 2023 roku.

II. Adresatami pośrednimi są seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne

gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

III. Zakres realizowanego wsparcia

Realizacja programu obejmuje swoim zakresem dwa moduły:

Moduł I, angażujący do jego realizacji wolontariuszy, w tym również działaczy środowisk młodzieżowych i obywatelskich, świadczących codzienną pomoc osobom potrzebującym wsparcia.

Moduł II, wspierający gminy w realizacji usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

MODUŁ I

Celem Modułu I jest zapewnienie usługi wsparcia seniorom w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług w zakresie określonym w programie, wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie danej gminy.

W realizację Modułu I będą zaangażowani wolontariusze, w tym również działacze środowisk młodzieżowych i obywatelskich, w zakresie codziennego świadczenia pomocy osobom potrzebującym wsparcia.

Opis usługi wsparcia

Wsparcie społeczne:

- uruchomienie wolontariatu w zakresie wspólnego spędzania czasu z seniorami, w szczególności samotnie zamieszkującymi (np. spacery, rozmowy, wspólne sporządzanie posiłków, zakupy, itp.);
- informowanie o dostępie do ogólnopolskich „telefonów zaufania” dla seniorów.

Wsparcie w czynnościach dnia codziennego:

- pomoc w sprawach związanych z utrzymaniem porządku w domu,
- pomoc w dostarczeniu produktów żywnościowych, np. z Federacji Polskich Banków Żywności, Polskiego Czerwonego Krzyża, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej czy Caritas,
- zakup i dostarczanie seniorom zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze oraz środki higieny osobistej (koszt zakupionych produktów pokrywa senior),

- zakup oraz dostarczanie seniorom ciepłych posiłków (koszty zakupu posiłku pokrywa senior), o ile usługa tego rodzaju nie jest już finansowana z innych źródeł,
- wsparcie seniorów objętych usługami w ramach Modułu I programu w formie okolicznościowych (świętecznych) paczek z artykułami żywnościowymi i higienicznymi,
- wsparcie/pomoc w umawianiu wizyt lekarskich w miejscu zamieszkania seniora, dowieszenie lub pomoc w organizacji transportu seniora na wizytę lekarską, w tym również asystowanie podczas wizyty,
- pomoc/towarzyszenie w zakresie realizacji recept,
- pomoc w załatwieniu prostych spraw urzędowych, w zależności od możliwości osoby udzielającej wsparcia, i w razie konieczności - gdy obecność seniora jest niezbędna do załatwienia sprawy - pomoc w dowieszeniu seniora do urzędu,
- pomoc świadczona przez osoby mieszkające w najbliższym sąsiedztwie seniora, tzw. usługi sąsiedzkie.

Adresaci

Adresatami Modułu I są seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Mechanizm udzielania pomocy w ramach Modułu I programu:

Krok 1. Senior, decydując się na skorzystanie z pomocy przez wybór formy wsparcia określonej w programie, zgłasza się przez ogólnopolską infolinię 22 505 11 11 lub bezpośrednio do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach.

Krok 2. Osoba przyjmująca zgłoszenie przekazuje prośbę o pomoc do właściwego, ze względu na miejsce zamieszkania seniora, ośrodka pomocy społecznej.

Krok 3. Pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach ustala z seniorem zakres wsparcia oraz termin pierwszej wizyty w miejscu zamieszkania w celu zweryfikowania zgłoszonej potrzeby.

Krok 4. Pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach, po odbytej wizycie, określi szczegółowy zakres i terminy świadczenia usługi wsparcia.

Jeżeli pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach stwierdzi, iż senior kwalifikuje się do świadczeń z pomocy społecznej, o których mowa w ustawie o pomocy

społecznej - informuje o tym seniora. W takim przypadku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach wszczyna postępowanie w sprawie z urzędu.

MODUŁ II

Cel

Celem Modułu II jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, która stanowi formę sprawowania opieki nad osobami starszymi, chorymi, po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, które czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Ten rodzaj wsparcia ma na celu umożliwienie zdalnego monitorowania osoby starszej. Dzięki nowym rozwiązaniom technologicznym, takim jak opaski telemetryczne lub inne urządzenia bezpieczeństwa dla seniorów, pozwalają opiekunom na monitorowanie stanu zdrowia bliskich osób starszych, nawet przebywając w bardzo odległym miejscu. Urządzenia te na bieżąco kontrolują takie aspekty egzystencji osoby starszej, jak np. jej lokalizacja, puls, saturacja etc., dają możliwość szybkiego reagowania na sytuacje kryzysowe w postaci nagłego upadku seniora lub innych symptomów złego stanu zdrowia. Opaski dla seniorów umożliwiają szybkie połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą.

Opis usługi

W ramach programu seniorom w wieku 65 lat i więcej zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa” wyposażonych w następujące funkcje:

- przycisk bezpieczeństwa - sygnał SOS,
- detektor upadku,
- czujnik zdjęcia opaski/urządzenia,
- lokalizator GPS,
- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja),
- funkcje umożliwiające monitorowanie czasu realizowanej opieki przez osoby świadczące usługi opiekuńcze lub pomoc sąsiedzką.

„Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa” pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób w wieku 65 lat i więcej będą jak najprostsze w obsłudze, aby codzienne korzystanie z urządzenia nie sprawiało seniorom trudności.

„Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa” będzie połączone z usługą operatora pomocy w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na urządzeniu, umożliwia połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą. Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (np. ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosić o interwencję pracownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach lub wezwać służby ratunkowe.

Adresaci

Adresatami modułu II są seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Mechanizm udzielania pomocy w ramach Modułu II:

Krok 1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach dokonuje rozeznania potrzeb seniorów w zakresie wyposażenia ich w tzw. „opaskę lub inne urządzenie bezpieczeństwa”, przyjmuje formularze zgłoszeniowe oraz dokonuje wyboru uczestników zgodnie z przyjętym regulaminem.

Krok 2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, dokonuje zakupu tzw. „opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa” oraz obsługi systemu u wybranego realizatora usługi lub obsługi systemu, jeżeli dysponuje już tzw. opaską bezpieczeństwa zakupioną w ramach programu w edycji na rok 2022.

Krok 3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach koordynuje i realizuje program na swoim terenie.

Podmioty realizujące Program

- Nadzór nad realizacją programu - Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach upoważniony przez Prezydenta Miasta Puławy do sprawowania nadzoru nad realizacją Programu.
- Koordynator i realizator - wyznaczeni pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach.
- Partnerzy: szkoły, organizacje pozarządowe, lokalni przedsiębiorcy.

Finansowanie Programu

- środki finansowe pozyskane z dotacji celowej budżetu państwa,
- środki finansowe z budżetu gminy,
- środki pochodzące z funduszy unijnych.

Monitoring programu

Program będzie monitorowany na każdym etapie jego realizacji poprzez zbieranie wskaźników ilościowych:

- rzeczywistą liczbę osób objętych wsparciem w ramach programu,
- koszt realizacji usługi wsparcia,
- liczba wolontariuszy włączona do realizacji programu,
- poziom korzystania z opasek i innych urządzeń bezpieczeństwa mierzony jako liczba zgłoszeń seniorów poprzez opaskę lub inne urządzenie bezpieczeństwa do centrali obsługującej opaski lub inne urządzenia bezpieczeństwa.

Planowane efekty realizacji Programu

- zwiększenie wiedzy na temat warunków życia, potrzeb i oczekiwań seniorów,
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa seniorów,
- zwiększenie liczby aktywnych wolontariuszy na terenie miasta Puławy,
- utrzymanie osób starszych w swoim bezpiecznym środowisku domowym z możliwością zapewnienia pewnej i szybkiej interwencji w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia.

UZASADNIENIE

Zgodnie z zapisami wdrożonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Programu p.n. „Korpus Wsparcia Seniorów”, gminy przystępują do niego poprzez podjęcie przez radę gminy uchwały o przyjęciu programu ośłonowego na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” ma na celu poprawę poczucia bezpieczeństwa i możliwości samodzielnego funkcjonowania w środowisku lokalnym osób w wieku 65 lat i więcej, mieszkających na terenie Miasta Puławy, które mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzą samodzielne gospodarstwo domowe lub mieszkają z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia poprzez zapewnienie im usług wolontarystycznych oraz usługi opieki na odległość.

W ramach programu świadczona jest usługa wsparcia, która obejmuje swoim zakresem wsparcie społeczne, ułatwienie dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz wsparcie w czynnościach dnia codziennego.

Program wykorzystuje nowe technologie, w tym dostęp do narzędzi wspomagających opiekę nad seniorami. Obecne rozwiązania dają możliwość m.in. monitorowania samopoczucia osób starszych przez ich bliskich, nawet jeśli przebywają oni w odległym miejscu. Rozwiązania te pozwalają osobom starszym czuć się bezpieczniej oraz być bardziej samodzielnymi, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli.

Program zakłada również nawiązanie współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi skupiającymi środowiska młodzieżowe, a także wolontariuszami. Dzięki partnerstwu możliwe jest wzajemne uzupełnianie się w zakresie podejmowanych działań oraz wymiana doświadczeń, co ułatwia wypracowanie kompleksowych działań pomocowych mających na celu zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania seniorów w ich miejscu zamieszkania.

Stanowiący załącznik do niniejszej uchwały Program ośłony będzie finansowany ze środków budżetu państwa, Europejskiego Funduszu Społecznego, ze środków gminy oraz z innych źródeł zewnętrznych w ramach realizowanych programów i projektów.

W związku z powyższym, podjęcie przedmiotowej uchwały jest zasadne i celowe.